

Regionale Agenda Mobiliteit Westfriesland

2025 - 2027

Inhoud

Voorwoord	3
1. Het verhaal van Westfriesland	5
Positionering in Noord-Holland-Noord	5
Landelijke en provinciale opgaven	7
Westfrieze opgaven	7
2. Regionale ambities	11
Ambitie 1: Complete en veilige fiets- en looproutes	11
Ambitie 2: Een passend OV-netwerk	14
Ambitie 3: Mobiliteit van de toekomst	16
Ambitie 4: Bereikbaar, veilig en goed onderhouden netwerk	18
Bronnen en relevante beleidsstukken	23

Beeld cover:
Concrete Bouw Fotografie

→ Voorwoord

Dit is de geactualiseerde versie van de Regionale Agenda Mobiliteit (RAM) van en voor de regio Westfriesland. De eerste versie is begin 2023 vastgesteld met de afspraak deze na 2 jaar te actualiseren.

De bestuurlijke regio Westfriesland bestaat uit de zeven gemeenten Hoorn, Koggenland, Opmeer, Medemblik, Enkhuizen, Stede Broec en Drechterland. De regio werkt samen met maatschappelijke partners en bedrijfsleven aan de opgaven en ambities in de regio. Het provinciale mobiliteitsbeleid is weergegeven in het Perspectief Mobiliteit. In regionaal verband geven we uitwerking aan het verder te ontwikkelen mobiliteitsbeleid. Want mobiliteitsopgaven overstijgen gemeentegrenzen en die van de regio. Regionale samenwerking maakt het mogelijk om middelen en kennis efficiënt te benutten en projecten af te stemmen op de behoeften van de regio als geheel. Samen willen we de regionale samenwerking versterken en efficiënter maken

door een regionale mobiliteitsagenda te actualiseren. Hierin agenderen we waar we mee aan de slag willen en maken afspraken over hoe we dat kunnen organiseren.

Het doel van de Regionale Agenda Mobiliteit is om inzicht en overzicht te creëren voor bestuurders en ambtenaren in alle thema's en projecten waar we op samenwerken binnen mobiliteit. De agenda biedt bovendien overzicht van nu al lopende projecten in studie en uitvoering.

Op 4 december 2024 hebben de bestuurders Mobiliteit van de regio Westfriesland tijdens het PVVB ingestemd met de aanpak voor de actualisering van de Regionale Agenda Mobiliteit. Deze ligt voor u en is gericht op vier ambities:

1. complete en veilige fiets- en looproutes
2. passend openbaar vervoer
3. mobiliteit van de toekomst
4. bereikbaarheid.

Wethouder
René Assendelft
Gemeente Hoorn

Wethouder
Thijs Visser
Gemeente Stede Broec

Wethouder
Vincent Buis
Gemeente Opmeer

Wethouder
Bart Krijnen
Gemeente Koggenland

Wethouder
Win Bijman
Gemeente Enkhuizen

Wethouder
Harry Nederpelt
Gemeente Medemblik

Wethouder
Marcel ten Have
Gemeente Drechterland

Gedeputeerde
Jeroen Olthof
Provincie Noord-Holland

Met de ambities rondom woningbouw komen er veel mobiliteitsopgaven bij. Dit is van invloed in de dorpen en steden, maar ook op het gehele mobiliteitssysteem van openbaar vervoer, regionale- en rijkswegen en fietspaden. Bovendien is het vanuit het bestuurlijk Platform Mobiliteit Noord-Holland-Noord bij agendering en prioritering van belang dat de (boven)regionale opgaven goed in beeld zijn. Ook kansen die in de originele RAM van 2023 geagendeerd stonden, zoals de doorfietsroutes, konden de afgelopen 2 jaar niet voortvarend worden opgepakt door gebrek aan ambtelijke capaciteit. Met de vaststelling van deze actualisatie van de RAM wordt daarom focus aangebracht in de ambities en activiteiten. Hiervoor is de regiowerkgroep mobiliteit geformaliseerd om de projecten en studies voor de komende 2 jaar te kunnen realiseren, te continueren en de samenwerking op regionaal en bovenregionaal niveau te versterken.

De opgaven zijn bij deze actualisatie aangescherpt en de ambities met daarbij de beleidskaders, projecten en studies zijn herzien. Uiteraard is er ook beschreven wat er is afgerond en bereikt de afgelopen 2 jaar. Deze geactualiseerde RAM loopt weer voor 2 jaar tot 2027.

De opgaven in deze RAM zijn een longlist van projecten, maatregelen en ontwikkelingen waar we in de regio mee aan de slag willen. In deze actualisatie is focus aangebracht. Voor deze prioritaire opgaven zijn capaciteit en middelen nodig. Deze geactualiseerde RAM is het startdocument om tot een besluit voor capaciteit en middelen te komen in en met de regio.

Leeswijzer

De agenda schetst allereerst in hoofdstuk 1 het verhaal van de bestuurlijke regio Westfriesland. Met de uitdagingen en opgaven waar gemeenten en provincies voor aan de lat staan en de ruimtelijke ontwikkelingen welke van invloed zijn op de bereikbaarheid. Hierbij zijn in deze actualisatie de ordenende principes van de Westfriesse Ruimtelijke Agenda (2024) meegenomen. Dan volgt een toelichting op de wijze waarop de regio Westfriesland is verweven met de ontwikkelingen in Noord-Holland-Noord en de landelijke en provinciale opgaven.

In hoofdstuk 2 volgen vanuit bestaande kaders en de geschetste ontwikkelingen vier regionale ambities. De Westfriesse gemeenten en provincie geven met deze agenda prioriteit aan deze ambities in hun samenwerking. Per ambitie schetsen we de ontwikkelingen in de regio en wat er gezamenlijk wordt en al is opgepakt om de ambities te realiseren. Ook worden eventuele aandachtspunten of benodigde dekking of capaciteitsvragen beschreven die betrekking hebben op de regionale samenwerking naar de toekomst toe in uitvoering en/of ambitie.

Per ambitie wordt in een tabel de uitvoering van de maatregelen beschreven inclusief een planning een trekkende partij.

Dit document is het beste digitaal leesbaar. Figuren kunnen vergroot worden door op het te klikken.

→ 1. Het verhaal van Westfriesland

De regio Westfriesland (voortaan Westfriesland of de regio) heeft een oppervlakte van ongeveer 640 km² en telt 220.000 inwoners (CBS, dec 2024). De regio is oostelijk omringd door het water van het IJsselmeer en Markermeer en vanuit het noordelijk deel van de Randstad zo bereikbaar. Het heeft oud-Hollandse visserijsteden als Medemblik, Enkhuizen en Hoorn en een enorm palet aan monumentaal erfgoed. De regio staat bekend om zijn rust en vergezichten over agrarische polderlandschap. Toerisme en watersport zijn dan niet weg te denken uit Westfriesland.

De regio is via Hoorn zowel over weg als spoor goed met Amsterdam en de rest van Nederland verbonden. De diversiteit aan woonmilieus, van stedelijk tot dorps en landelijk, is enorm. Van nieuwe ruim opgezette woonwijken als Heerenweide in Spanbroek, de kenmerkende stolpen in de karakteristieke dorpslinten in Twisk of Schellinkhout, tot toekomstige appartementen in de Poort van Hoorn. Een flinke woningbouwimpuls (13.600 woningen tot 2030) en ontwikkelingen zoals het nieuw stadsstrand voor de kust van Hoorn en het nog aan te leggen strand in Enkhuizen brengt de regio nieuw elan.

De regio staat bekend om zijn sterke MKB. Westfriesland kent een grote logistieke sector en een sterke en diverse agrarische sector met bollenteelt, glastuinbouw en verwerkingsbedrijven. Westfriesland is onderdeel van de Greenport Noord-Holland-Noord (NHN); het samenwerkingsverband van ondernemers, overheid en kennisinstellingen dat staat voor versterking van de agribusiness in de regio. De internationale zaadveredeling (Seed Valley) kent zijn oorsprong in deze regio en richt zich specifiek op veredeling, productie en innovatie van zaden.

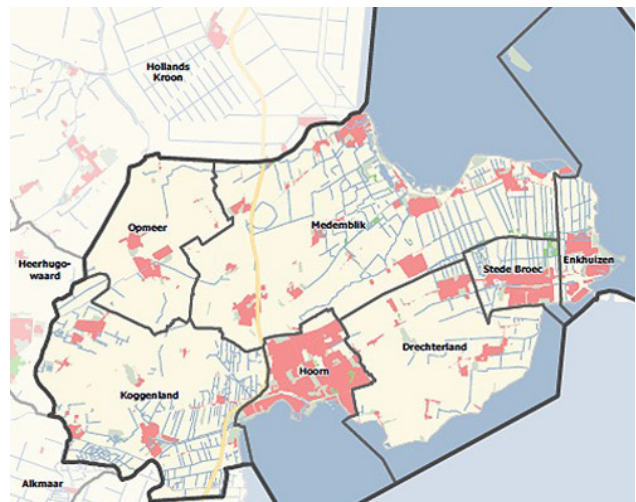
De zeven Westfriesse gemeenten werken samen aan de herziening van het **Pact van Westfriesland 7.1**, met het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties- en onderwijsinstellingen aan een bloeiende en leefbare regio waarin mensen met trots kunnen wonen, werken en genieten van alles wat Westfriesland heeft te bieden. Wonen, leefbaarheid en bereikbaarheid vormen één van de zes thema's waarover partners in het Pact afspraken hebben gemaakt. In oktober 2024 is ingestemd met een traject om te komen tot een herijkt Pact. Hierbij zullen maatschappelijke partners, waaronder overheid, onderwijs en bedrijfsleven, samen met de gemeenten prioriteiten stellen voor de komende jaren en de lange termijn (2030 en verder). In de Westfriesse opgave wordt nog vastgehouden aan het **Pact Westfriesland 7.1**,

samen met de opgaven verwoord in het **Perspectief Mobiliteit** van de Provincie om zo tot de gezamenlijke acties in deze agenda te komen.

In het najaar van 2024 heeft Westfriesland de **Westfriesse Ruimtelijke Agenda** vastgesteld; deze agenda bevat de ruimtelijke opgaven voor de toekomst (tot 2040) en stelt ordenende principes voor. Deze worden bij de Westfriesse opgaven nader toegelicht. Momenteel werkt men aan een vervolg. Deze agenda is meegenomen in de actualisatie van de RAM, met name de ambitie om multimodaal goed bereikbaar te zijn.

Positionering in Noord-Holland-Noord

Voor agendering en samenwerking is een bovenregionale visie van belang. De **Bereikbaarheidsvisie Noord-Holland-Noord** wordt geactualiseerd waarin de nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, en het denken over brede welvaart worden meegenomen. Deze is nu in concept en wordt, na bespreking met partners als RWS, ProRail en NS, vastgesteld. De bovenregionale opgaven in Westfriesland moeten ook hierin duidelijk weergegeven worden. Bovendien is het nuttig voor de deelregio's om ook de regionale projecten goed in beeld hebben. Deze RAM doet daar een eerste aanzet voor door de opgaven op de kaart te zetten. Er is een verdieping nodig om de bovenregionale opgave goed in beeld te hebben voor de Investeringsagenda NHN, die volgt op de bereikbaarheidsvisie.

Kaart 1: Westfriesland.

Vooraf stedelijke ontwikkeling en woningbouw rondom de Westfries Lijn is daarbij van bovenregionaal belang. Hierbij is van belang duidelijk te hebben welke maatregelen deze opgave inhoudt, welke partners betrokken zijn bij deze opgaven, op welke termijn deze gaan spelen en welke budgetten erbij nodig zijn. Een voorstel voor deze verdieping volgt op de vaststelling RAM. Het huidige stilstaande MIRT-project van de Corridor Amsterdam Hoorn staat ook als bovenregionale opgave op de agenda.

Belangrijk fundament van de bovenregionale visie zijn de corridorverbindingen. Voor Westfriesland zijn bestemmingen richting naar de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en Akmaar van belang. Deze gaan over de A7 Corridor, de Hoornse Lijn en de oostwest-verbinding van de Westfriesse lijn. De visie zet in op eerst het bovenregionale fundament realiseren en dan lokaal doorpakken. Er zijn nu zeven opgaven geformuleerd op de schaal van Noord-Holland-Noord:

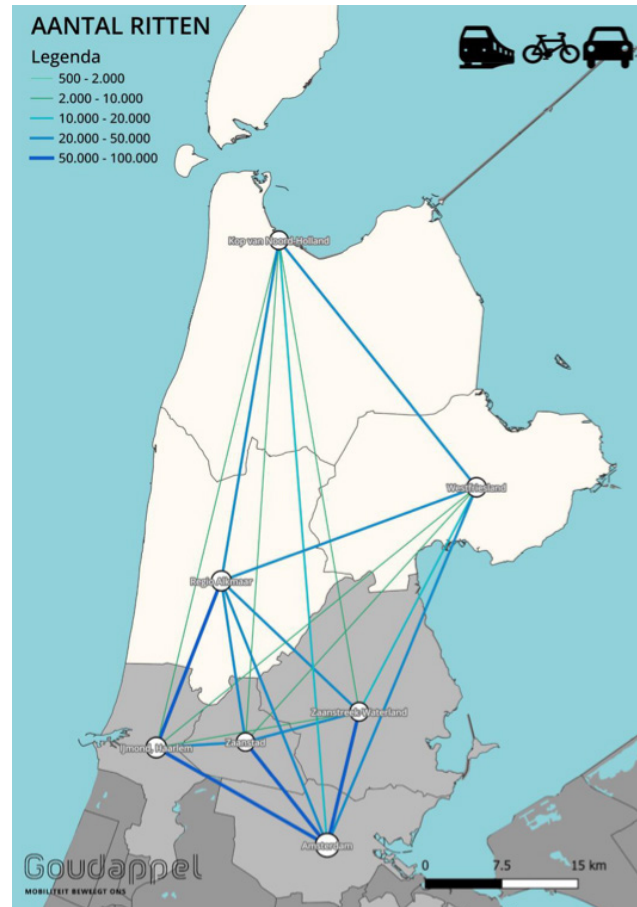
- de bouw van 42.500 woningen (uit de Woondeal 2.0);
- verbeteren stationswaardering;
- vervoersarmoede landelijk gebied;
- versterken werkgelegenheid (creëren tegenspijs);
- ontoereikende oost/west fietsverbindingen;
- verkeersveiligheid en doorstroming;
- realiseren PHS dienstregeling (kaart 3).

Sinds anderhalf jaar is Westfriesland, samen met de regio Kop van Noord-Holland en regio Alkmaar en de provincie, bestuurlijk verenigd in het platform Mobiliteit Noord-Holland-Noord (voorheen BO Bereikbaarheid, onderdeel IBAO overleggen). Het platform vertegenwoordigt gezamenlijk de belangen van Noord-Holland-Noord op het gebied van mobiliteit en bereikbaarheid in overleggen met het Rijk. Het Platform geeft invulling aan de wens en noodzaak om nauwer samen te werken om strategische mobiliteitsvraagstukken integraal en regionaal te kunnen prioriteren en agenderen, dit doen zij aan de hand van de bereikbaarheidsvisie.

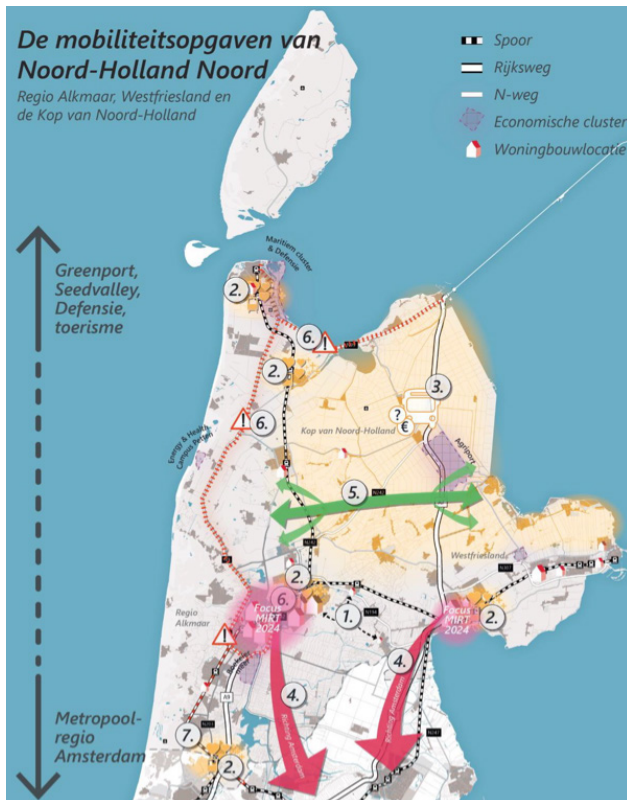
Noord-Holland-Noord is een innovatieve, ondernemende, goed bereikbare regio in de directe omgeving van de MRA. Deze goede bereikbaarheid willen we ook in de toekomst borgen. Met de voorziene groei van het aantal verkeersbewegingen door – met name – een forse hoeveelheid woningbouw, en ook door economische groei en toerisme, is het noodzakelijk dat we nu gezamenlijk reageren om problemen later te voorkomen. De gemeente Hoorn is een belangrijk scharnierpunt naar de omliggende regio – net als Alkmaar – en maakt ook onderdeel uit van het daily urban system van de MRA. Dit is terug te zien in woon-werkpendel (zie kaart 2).

In 2023 is in NHN de **Woondeal 2.0** gesloten. De ambitie is om in Westfriesland 13.600 woningen voor 2030 toe te voegen. Voor de regio NHN bedraagt het totaal 42.500 woningen. Noord-Holland-Noord is goed bereikbaar als onderdeel van het daily urban system van de MRA, maar ook met de rest van Nederland. Via de Zaanse Corridor, de Hoornse corridor en de Helderse Lijn is er een dagelijkse forensenstroom van meer dan 100.000 mensen. Door woningbouw rond deze corridors te concentreren en de bestaande infrastructuur te optimaliseren kunnen er snel woningen worden toegevoegd. In de Woondeal is een addendum opgenomen voor mobiliteit: aanpassingen en verbeteringen die randvoorwaardelijk zijn voor de bouw van woningen. Deze punten zijn opgenomen in de regionale mobiliteitsambities.

Op dit moment werken de 17 gemeenten in Noord-Holland-Noord, de provincie Noord-Holland en het Hoogheemraadschap Holland Noorderkwartier aan een ontwikkelperspectief. Het **Ontwikkelperspectief NHN** helpt bij het formuleren van een gezamenlijke koers op de belangrijkste ruimtelijke opgaven. Westfriesland neemt uiteraard deel aan dit project, en zorgt mede met de Westfriesse Ruimtelijke Agenda en vervolg voor de juiste inhoudelijke input.

Kaart 2: Aantal ritten.

Kaart 3: De mobiliteitsopgaven van Noord-Holland Noord.

Landelijke en provinciale opgaven

In Noord-Holland-Noord komen veel landelijke en provinciale opgaven samen die soms vragen om een eigen aanpak. Deze opgaven kunnen niet op eenzelfde wijze opgepakt worden als in de MRA, het zuidelijk deel van de provincie.

De provincie heeft in 2021 het **Perspectief Mobiliteit** opgesteld waarin de hoofdopgaven voor mobiliteit in beeld worden gebracht en beleidsinzet wordt geformuleerd. Dit perspectief vraagt expliciet om maatregelen om de mobiliteit te verminderen, veranderen of verbeteren. Deze volgorde geldt als een ontwerpprincipie voor ruimtelijke ontwikkelingen. Simpelweg meer asfalt lost de problemen van de toekomst niet op. In ieder geval niet de problemen op het gebied van duurzaamheid, leefbaarheid, doorstroming en bereikbaarheid. Met deze beleidsrichtlijnen wil de provincie er actief voor zorgen dat mensen minder hoeven te reizen omdat voorzieningen dichterbij zijn. En wanneer het nodig is, dat mensen zich eerder met de fiets of het OV verplaatsen, dan met de auto. Als het niet anders kan moeten de autoverplaatsingen zo veilig mogelijk en met zo min mogelijk overlast voor de omgeving plaatsvinden.

Voor de uitwerking van de provinciale beleidsrichting verminderen, veranderen of verbeteren is een **investeringsstrategie voor de Noord-Hollandse infrastructuur (iNHi 2024-2028)** opgesteld. Daarin zijn de knelpunten op het

provinciaal netwerk van wegen en fietspaden gecombineerd met de politieke ambities van de huidige Provinciale Staten. Verkeersveiligheid staat met stip op één. Gezonde leefomgeving en doorstroming op de weg hebben een hoge ambitie in de regio Noord-Holland-Noord. Daarbij blijven we actief sturen op het beter beschikbaar en passend maken van het openbaarvervoeraanbod.

Heel Nederland kampt de komende decennia met een **grote vervangings- en renovatiegolf**. Vele infrastructurele kunstwerken zoals bruggen, viaducten en sluisen gebouwd in de 20e eeuw zijn op leeftijd en niet gemaakt voor de drukte en belasting op onze wegen vandaag de dag. De vraag hoe lang de infrastructuur nog mee kan zonder renovatie of vervanging baart steeds meer zorgen. Er is reeds door TNO een eerste poging gedaan om de omvang van dit probleem in kaart te brengen. Uit dit prognoserapport blijkt dat zowel het rijk als de gemeenten, waterschappen en provincies zich begeven in een enorme opgave waarvan de al hoge kosten voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte alsmäär oplopen. Als gevolg van de toenemende vraag zal de beschikbare capaciteit infra-sector onder druk komen te staan en grondstofprijzen als gevolg van schaarste alsmäär toenemen. Naast de toenemende kosten en schaarste zal dit ook effect hebben op de veiligheid en bereikbaarheid in de regio Noord-Holland-Noord. De gemeenten en waterschappen in Noord-Holland hebben ieder goed zicht op het eigen areaal en de eigen opgave, echter deze kennis is tot nu toe nog versnipperd. Om grip te krijgen op deze opgave is de provincie Noord-Holland het programma **Samen Slimmer Renoveren en Vervangen** gestart.

De grote vervangings- en renovatieopgave vraagt om een aanpak om Noord-Holland bereikbaar te houden. Hiervoor is de herijking van het **Multimodaal Netwerk Management Kader (MMNMK)** gestart. Dit managementkader brengt het gewenst functioneren van multimodale netwerken in beeld en de keuzes in prioritering van verkeersstromen.

Westfriesse opgaven

In deze regionale agenda vormen de ambities uit het **Pact 7.1**, samen met die uit het Perspectief Mobiliteit, de basis voor de vier regionale ambities. Het pact zal in 2025 worden herzien, voor deze actualisatie geldt het huidig geldende Pact. In deze uitvoeringsagenda worden vier opgaven uitgelicht die relevant zijn voor mobiliteit.

Ambitie: Wonen, Leefbaarheid & Bereikbaarheid:

De samenwerkingspartners binnen het Pact van Westfriesland zetten zich in voor een gezonde, leefbare en bereikbare regio voor zowel bestaande als nieuwe inwoners. Daarom willen we zo snel mogelijk woningen bouwen die passend, duurzaam en betaalbaar zijn voor iedereen. Dus ook voor jongeren, ouderen, starters en arbeidsmigranten. Daarnaast hebben we aandacht voor de leefbaarheid en (digitale) bereikbaarheid van buurten en dorpskernen. We steunen initiatieven voor het versterken van de sociale cohesie en het welzijn. En we investeren in duurzame mobiliteit en goed openbaar vervoer.

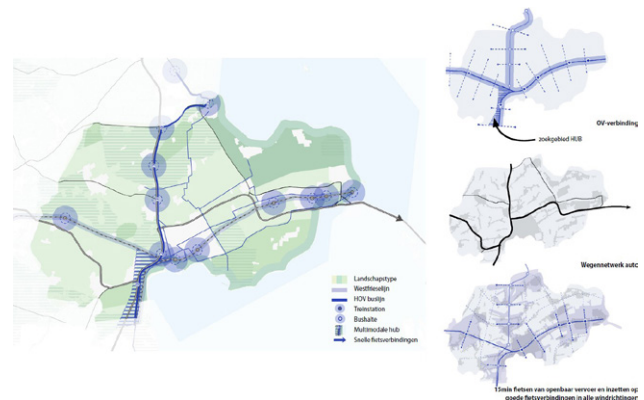
In de **Westfriesse Ruimtelijke Agenda (WRA)** is een ordenend principe voor mobiliteit vastgesteld. Hierbij wordt gesteld dat de multimodale bereikbaarheid op orde moet blijven waarbij een sterke link wordt gelegd met goed ruimtelijk ordeningsbeleid. Dit is het beste middel is om de bereikbaarheid te garanderen. Het concept van de **Westfriesse Lijn** staat hierbij centraal die vraagt om bundeling van verstedelijking rond ov-knooppunten of plekken die goed te bereiken zijn met de fiets vanuit deze knooppunten. De bestaande **Woondeal 2.0** gaat hier ook vanuit.

De **Hoornse** en **Westfriesse Lijn** zijn de twee spoorverbindingen in de regio. De **Ruimtelijke Agenda** stelt ook dat voor de goede Noord-Zuid ov-verbinding zou een snelle hov-buslijn met een beperkt aantal stops tussen Hoorn, Medemblik en Agriport gunstig zijn. Ook stelt het voor dat in de toekomst een nieuwe mobiliteitshub wenselijk zou zijn. Een hub/ P&R die zorgt voor een snelle overstap tussen auto, bus en trein, ook erop gericht om automobilisten uit Noord-Holland-Noord over te laten stappen op het ov zodat ze snel zonder congestie het autoluwe Amsterdam kunnen bereiken. Momenteel vervult de Poort van Hoorn deze functie, in de toekomst kan een hub aan de rand van de stad een goed alternatief bieden voor de bestaande P+R's in de kernen, die door de gewenste verdichting rond de knooppunten onder druk staan. Deze hub zou in de zone Hoorn-Purmerend kunnen worden ontwikkeld. Uiteraard dient hierbij rekening te worden gehouden met de hoge gebiedskwaliteiten van dit gebied en de bereikbaarheid vanuit Westfriesland.

Ten slotte agendeert de **WRA** dat andere delen van de regio goed verbonden kunnen worden met de ov-knooppunten via snelle fietsverbindingen, waardoor alle kernen binnen

vijftien minuten fietsen te bereiken zijn vanaf een ov-knooppunt. Snelle fietsroutes in combinatie met de snelle e-bike zijn, gezien de beperkte afstanden tussen de kernen in Westfriesland, een ideaal alternatief voor de auto. Belangrijk is dat een dekkend netwerk van goede fietsroutes ontstaat met routes in de noord-zuidelijke en de oost-westelijke richting.

Met de aanleg van de Westfrisiaweg in het vorig decennium is de autobereikbaarheid van de regio sterk verbeterd. De verdere doortrekking van de Westfrisiaweg in oostelijke richting is een langgekoesterde wens van Westfriesse ondernemers. Het opwaarderen van de A7 Amsterdam-Hoorn inclusief de aanleg van spitsstroken draagt eveneens bij aan de verbeterde autobereikbaarheid van de regio. Er is met het MIRT-besluit in 2019 539 miljoen euro gereserveerd om de bereikbaarheid per auto te verbeteren. Met de stikstofproblematiek, toenemende kosten en beperkte middelen vanuit het Rijk is er vertraging ontstaan op de uitvoering van ook de corridor Hoorn/Amsterdam. Momenteel wordt er een quickscan door het Rijk uitgevoerd om te onderzoeken welke deelprojecten er doorgang kunnen vinden. Verwachting is dat halverwege 2025 de resultaten gedeeld worden met de partners van de Corridor Amsterdam Hoorn.

Kaart 4: Multimodaal goed bereikbaar.

Tenslotte moet de rol van de provinciale wegen in het netwerk niet worden onderschat. Deze ontsluiten een groot deel van de kernen en het landelijk gebied binnen de regio.

Er lopen meerdere projecten en beleidslijnen. Zo maakt Hoorn deel uit van het **Programma Bereikbare Steden van de Metropoolregio Amsterdam** en heeft Hoorn een eigen **gebiedsplan Hoorn**. Vanuit de inzet op ov-knooppunten is er de ontwikkeling van de **Poort van Hoorn** en de actieprogramma's de **Hoornse Lijn** en de **Westfriesse Lijn** met voor de Hoornse Lijn nauwe samenwerking met Purmerend, Zaanstad en de provincie.

Ambitie: Energietransitie & Klimaatadaptatie:

Westfriesland wil in 2040 energie- en klimaatneutraal en aardgasvrij zijn, en in 2050 klimaatbestendig en water robuust. De samenwerkingspartners binnen het Pact van Westfriesland bevorderen het gebruik van hernieuwbare energiebronnen zoals zonne-energie en windenergie, en de ontwikkeling van geothermie (aardwarmte) en waterstof. Daarnaast wordt met de afspraken binnen het Pact de regio voorbereid op klimaatverandering zodat deze is opgewassen tegen overstromingen, wateroverlast en droogte. Een belangrijk aandachtspunt is het draagvlak en eigenaarschap van inwoners en ondernemers. Doel is om te voldoen aan de eisen van het Deltaprogramma ruimtelijke adaptatie en het Klimaatakkoord.

Met het **Uitvoeringsprogramma Energieneutraal Westfriesland 2021-2025** zet de regio onder meer in op het verduurzamen van mobiliteit. Bijvoorbeeld door samenwerking binnen het **Regionaal Mobiliteitsprogramma (RMP)**, maar ook door in samenwerking met het bedrijfsleven elektrische deelauto's te stimuleren. Het RMP wordt in de 2^e helft van 2025 door de regiowerkgroep opgepakt. Extra inzet op actieve mobiliteit is daarbij een kans voor de regio, waar wandelen, varen en fietsen al jaren samen met de provincie gestimuleerd en ook wijdverbreid gebruik is.

Ambitie: Ondernemen & Economie:

Ambitie Pact Westfriesland 7.1: In Westfriesland zijn ondernemen en economie de drijvende krachten voor een bloeiende regio. Daarom stimuleren de samenwerkingspartners binnen het Pact van Westfriesland ondernemerschap en innovatie door het faciliteren van samenwerkingsverbanden, het verduurzamen van bedrijfsgebouwen en het zorgen voor geschikte werklocaties. We ondersteunen het MKB en hebben oog voor het behoud van de levendigheid in binnensteden. Daarnaast erkennen we het belang van de agribusiness voor de regionale economie. Zowel voor de voedselproductie, de werkgelegenheid en het behoud van het karakteristieke landschap. De samenwerkingspartners ondersteunen daarom initiatieven die bijdragen aan een duurzame en toekomstgerichte agrarische bedrijfsvoering.

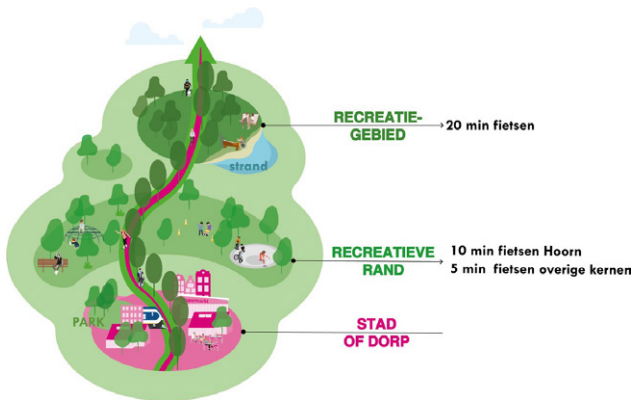
In de **WRA** zijn de opgaven voor werklocaties gebundeld, ook uit het **convenant Werklocaties** (2022) en de agrarische sector. De ruimtevraag voor het regionale MKB is bescheiden en kan in bestaande planvoorraad gerealiseerd worden. Uitbreiding van areaal wordt vooral gezocht langs de bovenregionale wegen A7 en Westfrisiaweg bij bestaande bedrijfsterrinen. De ruimte is schaars in Westfriesland: "het ligt voor de hand om in te zetten op sectoren die ruimte-efficiënt zijn, veel werkgelegenheid genereren, maatschappelijke meerwaarde hebben en bijdragen aan de versterking van bestaande economische clusters'. Daarom zou het ook wenselijk zijn om delen van het agrarische proces zoals verwerking en distributie niet in het landelijk gebied te ontwikkelen ten koste van landbouwgrond. Stedelijke economie, dienstensector en kantoren worden voorzien in stedelijke gebieden met de focus op Poort van Hoorn. Er dient actief contact onderhouden te worden met o.a. de Westfriese Bedrijvengroep (WBG) en hen te erkennen in de behoeften en meedenkhouding. De WBG heeft o.a. initiatieven gedaan voor de bereikbaarheid van het WFO-terrein, de ontsluiting Wognum en de aansluiting van de Houtribdijk.

Economische ontwikkelingen, zowel kleinschalig en in landelijk gebied, als binnenstedelijk en rondom ov-knooppunten, hebben impact op de bereikbaarheid van alle modaliteiten. In de opgaven voor de komende tijd zijn wordt de stedelijke ontwikkeling rondom de Westfriese en Hoornse Lijn en het WFO terrein meegenomen.

Ambitie: Vrije tijd:

Westfriesland is een fijn gebied om te recreëren. Niet alleen voor onze eigen inwoners, maar ook voor (internationale) toeristen. Denk aan de Westfriese Omringdijk, de ligging aan het IJssel- en Markermeer en de historische binnensteden. De samenwerkingspartners binnen het Pact van Westfriesland willen inwoners en (internationale) bezoekers hier vaker en langer van laten genieten. Daarom wordt ingezet op meer activiteiten op het gebied van sport, recreatie en cultuur. Ook streven we naar een kwaliteitsslag op de verblijfsrecreatie. Ten slotte wordt gewerkt aan een onderscheidend toeristisch profiel en regiomarketing. Zodat inwoners en bezoekers het aantrekkelijke van de regio nog beter en sneller weten te vinden.

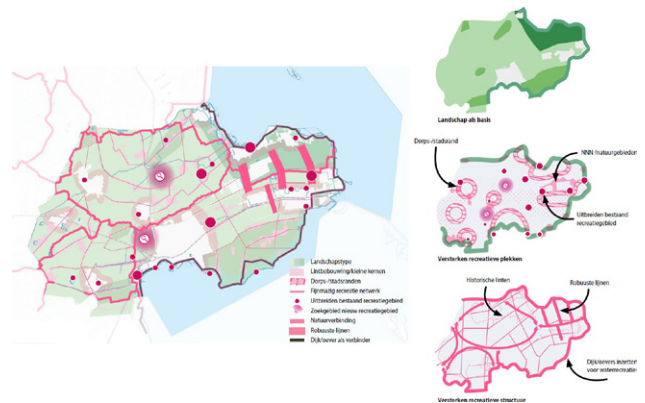
Er is relatief veel druk op de natuur- en recreatiegebieden van Westfriesland, onderzoek van de provincie toont dat aan. Enkhuizen komt zelfs op nummer 1 met de hoogste bezoekersdichtheid (zie kaart 5). Het recreatieschap Westfriesland werkt, in nauwe samenwerking met de Westfriese gemeenten, aan een nieuwe recreatievisie waarbij de focus ligt op groei van recreatie met de focus op verbanden tussen de gebieden. Deze moet in eind 2025 vastgesteld worden.

In de **Westfriese ruimtelijke agenda** is de ambitie gesteld dat er kleinschalige recreatie binnen enkele minuten fietsen voor iedere inwoner bereikbaar moet zijn (Hoorn 10 minu-

ten) en een recreatiegebied binnen 20 minuten fietsen. Hiervoor zou de kustzone versterkt moeten worden, grote recreatiegebieden toevoegen ten oosten van Hoorn en in noordwesthoek van de regio, en groenblauwe dooradering van het landelijke gebied voor routes over land en water.

Ten slotte ook de stads- en dorpsranden inrichten voor recreatief gebruik.

Kaart 5: Recreatie om de hoek (bron: Ruimtelijke agenda Westfriesland oktober 2024).

→ 2. Regionale ambities

De hoofdlijn is een mobiliteitstransitie van verminderen, veranderen en verbeteren van mobiliteit. Tegelijkertijd is er met economische ontwikkelingen en woningbouwambities een toename van vervoersbewegingen. Het is daarom essentieel om goed samen te werken om resultaten te bereiken.

In de regio Westfriesland zijn in de RAM vier regionale ambities geformuleerd waarvan de activiteiten zijn geactualiseerd:

1. Complete en veilige fiets- en looproutes
2. Passend ov-netwerk
3. Mobiliteit van de toekomst
4. Bereikbaar, veilig en goed onderhouden netwerk

Voor deze vier ambities schetsen we de benodigde ontwikkelingen en benoemen we in tabellen bijbehorende acties en de voortgang of status. De acties die nog niet in lopende trajecten zijn geborgd worden in deze agenda geagendeerd. De scope van de acties in deze agenda kan verschillen; van oriënterende gesprekken, lobbyactiviteiten of het verder brengen van specifieke projecten. Per paragraaf is ook een overzicht gegeven van benoemde aandachtspunten en/of mogelijke toekomstige onderwerpen in de regionale samenwerking. Daaraan toegevoegd is per paragraaf een overzicht gegeven indien er benodigde dekking of capaciteit noodzakelijk is.

Bij de eerste RAM werden alle projecten binnen bestaande capaciteit en budget uitgevoerd. Bij de actualisatie constateren wij dat enkele gezamenlijk opgaven meer capaciteit en budget vragen om tot concreet resultaat te komen. Dit geldt voor de doorfiets- en verbindingroutes en -studies naar opgaven van kaart 6.

Op basis van deze ruimtelijke mobiliteitskaart van Westfriesland is geprioriteerd welke opgaven de meeste aandacht hebben. Dat zijn de prioritaire opgaven waar de ruimtelijke ontwikkelingen en mobiliteitsopgaven elkaar versterken of waar deze elkaar tegenwerken. Hierbij wordt expliciet gemaakt dat het ontwikkelen van nieuwe woonwijken en het uitbreiden van economische centra niet ongebreideld kan, zonder effect op de mobiliteit en een leefbare regio. Dit effect op de mobiliteit stopt niet als de aansluiting op het bovenliggende wegennetwerk is gefaciliteerd. Soms doet een direct daaraan gerelateerd knelpunt zich pas kilometers verderop voor. Om de effecten nader te onderzoeken zijn de opgaven geformuleerd in studies om nadere maatregelen te kunnen stellen. Deze mobiliteitsopgaven zijn op verschillende gebiedsniveaus: lokaal niveau van gemeenten waarbij

de provincie betrokken is, intergemeentelijk (bovenlokaal), een deel-regionale niveau. Voor de gehele regio, bovenregionaal of zelfs Rijksniveau.

De nader te onderzoeken prioritaire opgaven zijn:

- Stedelijke ontwikkeling en woningbouw rondom de Westfriese Corridor nabij station Obdam, Hoorn (OV-knooppunt Poort van Hoorn), Hoorn Kersenboogerd, Hoogkarspel, Bovenkarspel Flora en Enkhuizen. Met mogelijke toekomstige hub/P&R langs A7 t.o.v. Hoorn.
- Verkenning bereikbaarheid woningbouw SED
- Verkenning bereikbaarheid woningbouw Wognum/Opmeer
- Verkenning Westfriisiaweg ter hoogte van Stede Broec - Enkhuizen
- Verkenning bereikbaarheid WFO-terrein (N240) lange termijn
- Onderzoeken gezamenlijke aanpak naar (door) fietsroutes
- Ontwikkeling ov-concessie Noord-West-Noord-Holland (NWNH) 2028

Kaart 6: (Boven)regionale mobiliteitsopgaven voor Westfriesland.

Mobiliteit is een opgave die integraal met andere ruimtelijke ontwikkelingen zoals woningbouw, economische bedrijvigheid en de energietransitie moet worden opgepakt. Deze ruimtelijke puzzel is geagendeerd in de Westfriese Ruimtelijke agenda, en mobiliteit zal in het vervolg hierop ook een essentiële component zijn. Ook bij de herijking van het Pact is het van belang om mobiliteit aan te haken. In het Ontwikkelperspectief van NHN wordt deze 'laag' van wonen, werken en mobiliteit in samenhang beschouwd. Er wordt op dit moment geen afzonderlijk mobiliteitsvisie gemaakt, maar we kiezen ervoor om de kennis uit de afzonderlijke studies en de RAM te positioneren in de aanstaande visies en perspectiefdocumenten op West-Fries- en Noord-Holland-Noord-niveau.

Ambitie 1: Complete en veilige fiets- en looproutes

Algemeen

In de **Actieagenda Actieve Mobiliteit** is beschreven welke activiteiten de provincie gaat ondernemen om de belangrijkste doelstellingen voor het aandeel fiets- en voetgangersverplaatsingen te vergroten. De Actieagenda zet in op groei in het aandeel van de verplaatsingen tot 15 kilometer. Het gaat dan om het verbeteren van het fietsklimaat (fietscomfort, routes en stallingen) binnen steden en dorpen. Om de fiets als regionaal vervoermiddel te kunnen laten functioneren is een goed fietsnetwerk in de regio nodig.

In 2021 hebben de provincies Noord-Holland en Flevoland en de Vervoerregio Amsterdam gezamenlijk het **Regionaal Toekomstbeeld Fiets** (RTF) opgesteld. Het fietsnetwerk is hierin weergegeven op vier verschillende niveaus: Doorfietsroutes, Verbindingsroutes, Stadsroutes en Recreatieve routes. Ook zijn vanuit de geïnventariseerde opgaven en ambities een deel van de locaties voor het parkeren van fietsen en de geïdentificeerde barrières opgenomen.

Kaart 7: Doorfietsroutes en verbindingen uit het Regionaal Toekomstbeeld Fiets 2021.

Actualisatie 2023-2025

In Westfriesland zijn er goede kansen voor doorfietsroutes waarbij subsidiemogelijkheden van de Provincie zijn. Er is wel een brede aanpak nodig voor het verbeteren van fietsveiligheid. Kansrijke verbindingen voor doorfietsroutes zijn Hoorn – Amsterdam, Hoorn – Wognum, Hoorn – Enkhuizen (inclusief een vertakking richting het WFO-terrein) en Obdam – Heerhugowaard. Een onderzoek moet uitwijzen of er andere routes ook voor kansrijke doorfietsroute in aanmerking komen en welke routes belangrijke verbindingen vormen in de regio. Ook wordt er extra aandacht besteedt aan de ontsluiting – en eventuele verbetering – van trein- en hoogwaardige busstations. Voor een eenduidig duidelijk beeld voor fietsers is er de wens om Westfriesse richtlijnen voor stads-, verbindingroutes en erftoegangs-

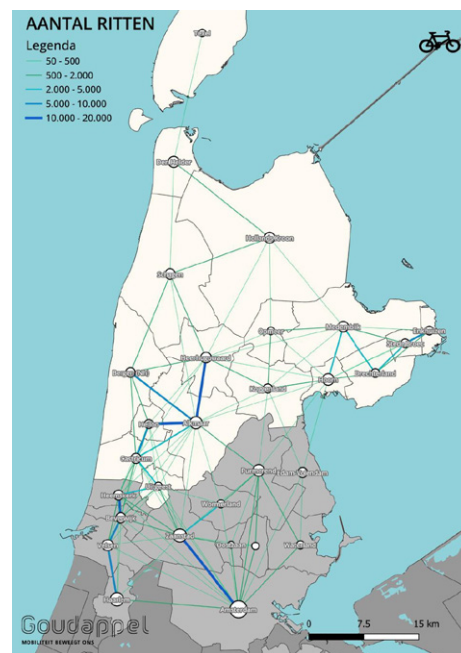
wegen buiten te bebouwde kom te formuleren. Nieuwe provinciale doorfietsroutes en fietspaden worden binnen het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur (iMPI) door de provincie meegenomen in studietrajecten.

Afgeronde opgaven 2023-2025

Er wordt al concreet gewerkt aan de doorfietsroute tussen Hoorn en Purmerend, als onderdeel van de Corridor Amsterdam-Hoorn. Voor deze doorfietsroute heeft Sweco een voorkeustracé uitgewerkt en zijn de kosten voor de realisatie van deze doorfietsroute geraamd. Ook zijn de First and Last mile maatregelen op de Corridor Amsterdam-Hoorn (Hoornse lijn) door Sweco uitgewerkt en de kosten hiervan geschat. Een van de maatregelen, de 24h gratis stalling in Hoorn, is inmiddels aanwezig. Weldra is ook de recreatieve verbinding tussen Hoorn en Amsterdam per fiets over de dijk een feit.

De SED-organisatie heeft een eerste verkenning uitgevoerd voor een doorfietsroute door het lint van Enkhuizen naar Hoorn.

Eind 2024 is de keuze gemaakt om het fietsnetwerk verder uit te werken en vervolgens de prioritering van de doorfietsroutes te bepalen. Hierbij is de wens van de regio om gezamenlijk te werken aan de opgave. Het heeft de voorkeur om uniformiteit te bereiken. Voor deze opgave zijn capaciteit en budgettaire middelen nodig. De provincie Noord-Holland en de regio komen in 2025 tot een intentieovereenkomst over de doorfietsroutes.

Kaart 8: Aantal fietsritten. (Bron: concept Bereikbaarheidsvisie NHN 2024).

Aandachtspunten regionale samenwerking

De prioritaire opgave met de doorfietsroute-ambitie is groot in de regio en er is subsidieverlening vanuit de provincie mogelijk.

Uitvoering

Complete en veilige fiets- en looproutes		Geactualiseerde acties	Trekker	Partners	Planning/ mijlpalen
1	Regionale Toekomstbeeld Fiets Noord-Holland, VRA en Flevoland Van onderzoek naar intentieverklaring naar gezamenlijk uitvoering [prioritaire opgave]	Aanpak doorfietsroutes en verbindingroutes: 1. Onderzoek uitvoeren naar kansrijke doorfietsroutes en verbindingroutes. 2. Regionale afstemming over te realiseren doorfietsroutes en verbindingroutes 3. Bestuurlijke intentieverklaring opstellen en ondertekenen. 4. Uitvoeren vervolgonderzoeken op basis van gezamenlijke financiering. 5. Bestuurlijke uitvoeringsovereenkomst 6. Realisatie: subsidieverlening en uitvoering provinciale projecten 7. Voortgang bewaken en aanjagen 8. Gezamenlijke regionale stimulering en monitoring <i>De planning kan gehaald worden mits hiervoor voldoende capaciteit en budgettaire middelen in de regio beschikbaar zijn.</i>	PNH en West-friese gemeenten	Recreatieschap Westfriesland en, Fietzersbond.	Stap 1 in Q1 en Q2 2025 Stap 2 in Q3 2025 Stap 3 in Q4 2025 Stap 4 t/m 8 vanaf 2026 en verder.
2	Fietsroute Hoorn-Purmerend opwaardering (onderdeel Corridor Amsterdam - Hoorn oftewel CAH) [prioritaire opgave]	Wegbeheerders PNH, Koggenland en Hoorn zijn in voorbereiding om de CAH te voorzien van een volwaardige doorfietsroute. Voor de gedeeltes van Koggenland en Hoorn wordt subsidie gereserveerd vanuit de provincie Noord-Holland.	PNH en VRA	Hoorn, Koggenland	Start realisatie in 2026
3	First en last mile maatregelen onderdeel Corridor Amsterdam-Hoorn	First en last mile maatregelen uitwerken: In Hoorn en Kersenboogerd fietsparkeermogelijkheden uitbreiden. En hierin mee te nemen bewegwijzering, stimulering en sociale veiligheid.	Purmerend	Rijk, Hoorn, PNH, NS	Uitwerking in 2025
4	IJsselmeerkustroute	Fysiek en qua beleefbaarheid verbeteren van de kustzone van het IJsselmeer voor de fiets- en wandelverbinding in relatie tot de versterkingsopgave.	Hollandse Kroon, Medemblik en Enkhuisen	PNH, Recreatieschap WF, HHNK, RWS	2027 gerealiseerd

Ambitie 2: Passend ov-netwerk

Algemeen

De ambitie van de regio is het ov-netwerk passend te maken zodat dat aansluit bij de regionale vraag. Daarbij is de samenwerking tussen de verschillende gemeenten, vervoerders en OV-autoriteiten (provincie Noord-Holland en ook Vervoersregio Amsterdam) zeer belangrijk. De samenwerking zorgt ervoor dat de activiteiten leiden tot regionale ontwikkeling die aansluit bij de behoeften van de inwoners enerzijds en in lijn is met de provinciale Visie Publieke Mobiliteit anderzijds. In de **Visie Publieke Mobiliteit** staat een duidelijk beeld van de ambities van de provincie op het gebied van openbaar vervoer geschetst. Daarbij wordt gekeken naar de totale reis van deur tot deur in verschillende verschijningsvormen. Te denken valt aan treinen, bussen en buurtbussen, maar ook aan deelfietsen en deelauto's. Publieke mobiliteit biedt reizigers een aantrekkelijk en verantwoord alternatief om zich te verplaatsen.. Deze visie is begin 2024 vastgesteld, naast het eerdergenoemde **Perspectief Mobiliteit**.

De voorbereiding is gestart voor de prioritaire opgave voor een **nieuwe OV- concessie 2028 Noord-West Noord-Holland** (waarin de concessiegebieden Haarlem-IJmond en Noord-Holland-Noord worden samengevoegd). De Visie Publieke Mobiliteit, het Ontwikkelperspectief OV en het lijnennet samen vormen de basis voor de aanbesteding van de nieuwe concessie Noord-West-Noord-Holland. Op 16 december 2024 heeft GS de Nota van Uitgangspunten vastgesteld. Het volgende onderdeel is het programma van eisen, deze wordt begin 2025 verder uitgewerkt en eind 2025 gepubliceerd. De gunning wordt eind 2026 verwacht en start van de implementatieperiode begin 2027.

Er lopen momenteel actieprogramma's in de regio Westfriesland om de bestaande OV-infrastructuur beter te benutten, zoals de Hoornse Lijn en de Westfrieze Lijn die gericht zijn op het aantrekkelijker maken van de trein.

Actualisatie 2023-2025

Voor de regio Westfriesland constateren we dat het OV-netwerk in de regio niet dekkend is. Ook in de bereikbaarheidsvisie NHN wordt geconstateerd dat er sprake is van vervoersarmoede in het landelijk gebied. Deze opgave ligt in Westfriesland vooral in het Noordelijke deel, hier is sprake van grote autoafhankelijkheid. Kansen om het OV te stimuleren liggen in het verbinden van de fiets en/of de (deel)auto met het OV. Hiervoor is het nodig om fietsvoorzieningen en veilige doorfietsroutes te faciliteren. Vanwege de transitie naar duurzame mobiliteit en CO₂-reductie is het stimuleren van OV, fiets, elektrificatie en duurzame brandstoffen nodig. Dit alles om een duurzaam bereikbaar netwerk in Westfriesland te behouden, nu en in de toekomst.

Voor de gehele provincie Noord-Holland is de **hubstrategie** vastgesteld (nov 2023), die het openbaar vervoer moet gaan versterken. Een hub is hierbij een locatie waar meerdere type vervoer bijeenkomen en gemakkelijk overstapt kan worden van bijvoorbeeld fiets naar bus. Deze visie maakt inzichtelijk waar er in Noord-Holland kansen liggen voor de ontwikkeling van hubs, maar ook wanneer en waarom er een rol voor de provincie is weggelegd. De fiets heeft een prominente plek in deze strategie. Het streven is dat met de implementatie hiervan, het openbaar vervoer een aantrekkelijker alternatief wordt voor de inwoners van Westfriesland.

Uit deze afgeronde hubstrategie NHN zijn verschillende bestaande en potentiële hublocaties aangewezen en gecategoriseerd. Voor Westfrieze regio wordt van belang dat de OV-hubs bij hub Abbekerk, Obdam en Wognum worden doorontwikkeld. Dit zijn prioritaire opgaven. Een aankomende actie is het opstarten van haalbaarheidsonderzoeken, ook naar Wervershoof en Medemblik.

De netwerkstudie wordt vanaf 2025 uitgebreid door de netwerkstudie multimodaal te ontwikkelen, om keuzes te kunnen maken voor de lange termijn invulling van het OV, kansen voor HOV-verbindingen, voor fiets en het netwerk in de regio, zie ook tabel studies ambitie 4.

Afgeronde projecten 2023-2025

In 2023 is het WMO-vervoer aanbesteed. In het Ontwikkelperspectief OV en de RAM 2023 waren onderzoeken opgenomen over de combinatie tussen doelgroepenvervoer en het openbaar vervoer. De provincie heeft met de gemeentes deze mogelijkheden onderzocht. Er bleek geen combinatie te maken binnen het bestaande openbaar vervoer die ofwel de kwaliteit voor de reiziger verbeterde of die de exploitatie dermate voordeliger maakte dat er op

andere plekken meer openbaar vervoer geboden kan worden. Mogelijk dat een combinatie interessant is op plekken waar op dit moment nog geen openbaar vervoer beschikbaar is. De regio heeft in het formele proces richting de nieuwe concessie 2028 NWNH verzocht om de invulling van het WMO-vervoer nader te onderzoeken.

De gemeenten, NS, Connexxion en de provincie hebben in 2022 en 2023 het openbaar vervoer in Noord-Holland-Noord herijkt. Er is hierbij onderzoek gedaan naar het reisgedrag van reizigers. Dit heeft geleid tot het Ontwikkelperspectief OV Noord-Holland-Noord en een gewijzigde opzet van het buslijnnennet.

In het kader van publieke mobiliteit is een start gemaakt met het onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om het OV-netwerk in Noord-Holland-Noord opnieuw in te richten. Voor de korte termijn is dat het opstellen van een nieuw vervoerplan geweest, welke een andere lijnvoering en dienstregeling van het busnetwerk inhoudt. In de zomer

van 2024 is deze in werking getreden. Het uitgangspunt van de maatregelen is: Beter OV door 'anders' in plaats van 'meer'.

Aandachtspunten regionale samenwerking

- Samenwerking: De provincie overlegt procesmatig met concessiehouder om jaarlijks het nieuwe vervoerplan (lijndiensten en buurtbussen) te actualiseren. De provincie vraagt de inliggende gemeenten om op dit vervoersplan van Connexxion te reageren. Ambtelijk werken de gemeenten uit de regio samen om tot een gezamenlijke reactie te tonen. Deze reactie wordt bestuurlijk afgestemd, waarna het gedeeld wordt met de vervoerder en de provincie. Gemeenten delen de verantwoordelijkheid om hierop te reageren. Daarvoor is ambtelijke en bestuurlijke afstemming nodig.
- De komende jaren staan relatief veel onderhoud en renovatieprojecten op de planning, met name op het spoor tussen Hoorn en Enkhuizen. Dit gaat effect hebben op de (tijdelijke) bereikbaarheid van OV-lijnen.

Uitvoering

	Passend ov-netwerk	Geactualiseerde acties	Trekker	Partners	Planning/Mijlpalen
1	Doorontwikkeling belang OV-hub Abbekerk, Obdam en Wognum [prioritaire opgave]	Opstarten haalbaarheidsonderzoeken	PNH	Westfriesland o.a. gemeenten in NHN	Q1 2025
2	Ontwikkeling 'HOV' naar Wervershoof en Medemblik	Studie naar ontwikkeling HOV	PNH	Gemeenten	Q1 2025
3	Nieuwe concessie 2028 [prioritaire opgave]	Provincie Noord-Holland werkt samen met gemeenten aan een programma van eisen voor een nieuwe concessie	PNH	Gemeenten Westfriesland	2025 Programma van Eisen Eind 2026 gunning 2027 implementatie
4	Actieprogramma Hoornse Lijn (Onderdeel Corridor Amsterdam-Hoorn ofte- wel CAH) [prioritaire opgave]	De focus op economisch-toeristische kant. We gaan werken aan een ruimtelijk-economisch perspectief.	Purmerend	Rijk, Hoorn, Zaanstad, PNH, NS	Doorlopend programma
5	Actieprogramma Westfriesse Lijn Obdam- Hoorn- Enkhuizen [prioritaire opgave]	Opstellen van actieprogramma is tijdelijk on hold gezet vanwege de ontwikkeling van de Ruimtelijke agenda. Het actieprogramma wordt in 2025 herstart.	PNH, NS	Koggenland, Hoorn, SED-gemeenten, ProRail, NS	On hold
6	Poort van Hoorn [prioritaire opgave]	Uitvoering	Hoorn	PNH, NS, ProRail	Gestart in 2023
7	Spreiden en mijden	Programma dat zich richt op het stimuleren en aanjagen van slim en bewust reisgedrag	PNH, NS	PNH, NS, Gemeenten, Werkgevers	Doorlopend programma

Ambitie 3: Mobiliteit van de toekomst

Algemeen

In het landelijke Klimaatakkoord is de ambitie voor mobiliteit als volgt verwoord:

Zorgeloze mobiliteit, voor alles en iedereen in 2050. Geen emissies, uitstekende bereikbaarheid toegankelijk voor jong en oud, arm en rijk, valide en mindervalide. Betaalbaar, veilig, comfortabel, makkelijk én gezond. Slimme, duurzame, compacte steden met optimale doorstroming van mensen en goederen. Mooie, leefbare en goed ontsloten gebieden en dorpen waarbij mobiliteit de schakel is tussen wonen, werken en vrije tijd.

De regio West-Friesland zet zich actief in voor toekomstbestendige, bereikbare, schonere en duurzame mobiliteit. Het **Regionaal Mobiliteitsprogramma Noord-Holland Flevoland (RMP)** heeft als doel de CO₂-uitstoot in de sector mobiliteit en transport in Noord-Holland en Flevoland te verminderen. Het RMP ondersteunt, stimuleert, coördineert en jaagt gemeenten aan bij het uitvoeren van duurzame mobiliteitsmaatregelen. Deze dragen bij aan verschillende andere maatschappelijke doelen, zoals veiligheid, leefbaarheid, bereikbaarheid en gezondheid. Deze brede welvaartdoelen maken deel uit van de bredere transitie naar een duurzame en toekomstbestendige mobiliteit in de regio. Het RMP is in 2024 gestart met een proces om samen met iedere regio een regionale uitvoeringsagenda duurzame mobiliteit op te stellen. De regio West-Friesland gaat hier in 2025 mee van start.

Het RMP coördineert samenwerking tussen gemeenten, provincie en experts. Het zorgt ervoor dat gemeenten in de regio met nieuwe maatregelen en acties aan de slag gaan. Dit gebeurt door middel van actiegerichte sessies, waarbij gemeenten samenkomen met experts om concrete acties te formuleren en uit te voeren. Daarnaast zorgt het RMP ervoor dat de voorgestelde maatregelen daadwerkelijk verder worden gebracht en uitgevoerd, door begeleiding en ondersteuning te bieden in het proces.

Actualisatie 2023-2025

Het doel is om de Westfriese gemeenten te ondersteunen in de keuze voor de best passende duurzame mobiliteitsmaatregelen voor de regio Westfriesland. Daarom hebben het **RMP, MRA-Elektrisch (MRA-E), Platform Smart Mobility**, de **Regionale Uitvoeringsagenda Stadslogistiek (RUAS)** en de **Duurzame Gedragsaanpak** (onderdeel van **SBaB**) gezamenlijk drie maatregelpakketten opgesteld. Deze pakketten bestaan uit vijf tot tien maatregelen. Deze zijn ontwikkeld om focus en sturing te bieden aan gemeenten

bij de uitvoering van duurzame mobiliteitsmaatregelen.

Dit doen ze door het combineren van maatregelen die elkaar versterken en gezamenlijk de grootste impact hebben op CO₂-reductie. De drie maatregelpakketten zijn:

- **Zero Emissie Goederenvervoer (ZE-Goederenvervoer)**
- **Deelmobiliteit, MaaS en Hubs**
- **Werkgebonden Personenmobiliteit**

Niet elk maatregelpakket past bij iedere Noord-Hollandse regio. Daarom wordt per regio één, twee of alle drie de maatregelpakketten stapsgewijs uitgewerkt, te beginnen met één pakket. Binnen een pakket wordt aan de hand van de behoefte en ambities/visies van de gemeenten de focus gelegd op één of meerdere maatregelen. Bij het uitwerken van het pakket ligt de nadruk op maatwerk. Soms is er veel regionale samenwerking, of trekt één gemeente meerdere acties.

In andere regio's worden op dit moment één of meerdere maatregelpakketten uitgewerkt, afhankelijk van de lokale ambities en prioriteiten. De ervaringen, successen en uitdagingen die in de ene regio worden opgedaan, worden gedeeld en meegenomen in de uitwerking van maatregelpakketten in de andere regio's. Door een combinatie van kruisbestuiving en maatwerk wordt het proces om te komen tot de regionale uitvoeringsagenda's duurzame mobiliteit telkens verbeterd. Dit wordt ook aangeboden in de regio Westfriesland.

Afgeronde projecten 2023-2025

De projecten die aan deze ambitie toe te wijzen zijn, zijn allemaal langlopende en doorlopende activiteiten. Daarom zijn er sinds de laatste versie van de RAM geen projecten afgerond. Er zijn wel grote stappen gezet:

- Het Netwerk logistieke hubs is in januari 2023 definitief afgerond en opgenomen in het Regionale Uitvoeringsagenda Stadslogistiek (RUAS);
- Alle gemeente in Noord-Holland-Noord zijn benaderd voor advies. De werkgeversaanpak bij de 100+ werkgevers loopt. Deze RAM-periode wordt hierover een rapportage opgeleverd;
- Het opzetten van een dekkend laadnetwerk wordt door de MRA-E aangeboden. Een aantal gemeente in de regio hebben een laadkaart ontwikkeld;
- Bij het opstarten van locatieontwikkelingen in de regio wordt gestuurd op de actieve inzet van mobiliteitstransitie. De provincie Noord-Holland onderzoekt de inzet van de omgevingsverordening.

Aandachtspunten regionale samenwerking

- Door het ontbreken van voldoende ambtelijke capaciteit en middelen bij de gemeenten blijven de ambities op bijvoorbeeld duurzame mobiliteit achter of laag geprioriteerd. Er is behoefte om regionaal meerjarenafspraken te maken en de structurele ambtelijke capaciteit te versterken;
- Organisatie & samenwerking op het gebied van Smart Mobility en de benodigde expertise op het gebied van Smart Mobility verder uitwerken (o.a. samenwerking op het gebied van deelmobiliteit en met niet-overheden);
- Data op orde voor Smart Mobility toepassingen (o.b.v. Mobiliteitsdata top 15);
- De mogelijke effecten van de door het Rijk in te voeren vrachtwagenheffing op het hoofdwegennet zijn niet te verwachten of minimaal in de regio Westfriesland. Hier is nog geen regionale samenwerking voor ingericht of capaciteit voor georganiseerd;
- De effecten van netcongestie heeft invloed op het stimuleren van duurzame mobiliteit. Hiervoor is nog geen regionale samenwerking voor ingericht of capaciteit voor georganiseerd.

Uitvoering

Mobiliteit van de toekomst		Geactualiseerde acties	Trekker	Partners	Planning/mijlpalen
1	Opstellen regionale uitvoeringsagenda duurzame mobiliteit Westfriesland	Maken afspraken over het uitvoeren van duurzaamheidsmaatregelen/maatregel-pakketten	PNH	Gemeenten Westfriesland, MRA-E, Smart Mobility	2e helft 2025
2	Zero emissie zones	Kennisdeling over voor- en nadelen ZE-zones	PNH	Hoorn	Beslissing invoering is uitgesteld
3	Slimme en Schone logistiek	Opzetten logistieke regionale hubs. Goederenvervoer over water stimuleren. Inzetten RO om watergebonden bedrijven-terreinen te stimuleren voor vervoer over water. Onderzoeken belevering binnensteden over water. Onderzoeken inzet bouw hubs.	PNH	Westfriesland	Doorlopend
4	Werkgeversaanpak	Werkgeversbenadering Noord-Holland-Noord - om het woon-werkverkeer in de regio Noord-Holland-Noord duurzamer te maken en terug te dringen.	PNH	Gemeenten Noord-Holland-Noord	Uitvoering doorlopend
5	Laadinfrastructuur	Opzetten dekkend laadinfrastructuur netwerk Plan van aanpak maken t.a.v. energietransitie (netcongestie en verduurzamingsopgave).	MRA-E, PNH	PNH, gemeenten, Energie infrastructuur, Liander, MRA-E	2022 e.v. loopt, tot 2034
6	Verschuiving van auto naar duurzame mobiliteit stimuleren: trein HOV-bus en fiets.	Creëren juiste randvoorwaarden voor stimuleren modal shift. Dit vraagt om actief beleid bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en het inrichten en faciliteren van de gewenste mobiliteit.	Gemeenten	PNH	Doorlopend

Ambitie 4: Bereikbaar, veilig en goed onderhouden netwerk

Algemeen

De bereikbaarheid van de regio Westfriesland hangt sterk af van een veilig en goed onderhouden netwerk van wegen, fietspaden en de beschikbaarheid van openbaar vervoer. De Rijksweg A7 speelt een cruciale rol in de verbinding met de Metropoolregio Amsterdam (MRA) waar verschillende provinciale wegen op ontsloten worden. Verder staat de regio bekend om de vele lintwegen. Het netwerk kent knelpunten op gebied van capaciteit en verkeersveiligheid die door geplande ruimtelijke ontwikkelingen verder onder druk komen te staan.

De activiteiten die onder deze ambitie vallen zijn onderverdeeld in realisatieprojecten en studies en verkenningen.

Actualisatie 2023-2025

Er is extra aandacht voor de mobiliteitseffecten ten gevolge van woningbouw en de economische ontwikkeling in de regio. De provincie en Westfriese gemeenten hebben deze in kaart gebracht tijdens een bestuurlijke sessie (PVVB) en zijn ambtelijk verder uitgewerkt. Belangrijkste aandachtspunten en prioritaire opgaven zijn:

- Stedelijke ontwikkeling en woningbouw rondom Westfriese Lijn nabij station Obdam, Hoorn (OV-knooppunt Poort van Hoorn), Hoorn Kersenboogerd en SED (Hoogkarspel, Bovenkarspel Flora en Enkhuizen). Met mogelijke toekomstige hub/P&R langs A7 tov Hoorn;
- Verkenning bereikbaarheid woningbouw SED (circa 8.000 woningen van Hoogkarspel Zuid tot Nijevoert);
- Verkenning bereikbaarheid woningbouw Wognum/Opmeer (N241) en rotonde bij Wognum;
- Verkenning Westfrisiaweg N307 Stede Broec – Enkhuizen;
- Verkenning bereikbaarheid WFO-terrein (N240) lange termijn.

Deze aandachtspunten worden verkend met verschillende studies en verkenningen. Daarnaast wordt er de komende jaren gewerkt aan een multimodale netwerkstudie die ook inzicht geeft in de effecten van woningbouw en bedrijven op openbaar vervoer en fiets.

Een goede bereikbaarheid vereist duidelijke kaders. Met het oog op leefbaarheid en duurzaamheid staan lopen of fietsen of het openbaar vervoer boven de auto. Dit geldt met name in het stedelijk gebied. In 2024 is de provincie Noord-Holland samen met de gemeenten gestart met het herijken van een Multimodaal Netwerkmanagementkader dat prioriteiten per gebiedstype vastlegt.

Op het thema verkeersveiligheid werken we samen binnen het **Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid Noord-Holland 2030**. De provincie stelt in Q2 2025 een lijst op met risico gestuurde verkeersveiligheidsprojecten van gemeenten die tot en met 2027 in aanmerking komen voor subsidie. Deze projecten worden in samenwerking met gemeenten ontwikkeld en dragen bij aan meetbare veranderingen voor het jaar 2030.

De verbetering van de "A7/A8 bereikbaarheid Amsterdam - Hoorn", onderdeel van de Corridor Amsterdam Hoorn is voorlopig stilgelegd vanwege de stikstofproblematiek. Westfriesland heeft bij het Rijk benadrukt hoe essentieel een goede verbinding tussen Amsterdam en Hoorn is voor de regio. Halverwege 2025 wordt een quickscan verwacht over het vervolg van de CAH. First en last maatregelen ten behoeve van overstap fiets – OV zijn wel al deels uitgevoerd en worden in 2025 verder uitgewerkt.

Afgeronde projecten

Het aantal verkeersslachtoffers neemt landelijk, en ook in Noord-Holland, toe, terwijl de ambitie juist is om dit aantal drastisch te verlagen. De missie is nul verkeersslachtoffers in 2050 en een daling van het aantal verkeersslachtoffers tegen 2030. Dit vraagt om samenwerking tussen overheden en een proactieve, risicogestuurde aanpak. In 2022 hebben provincie en gemeenten gewerkt aan het Regionaal uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid Westfriesland 2030. Hierin worden meetbare doelen en concrete maatregelen vastgesteld. Het programma richt zich op drie soorten maatregelen: gedragsbeïnvloeding, handhaving en infrastructurele maatregelen.

De proceduuretijd van infrastructurele maatregelen is aanzienlijk langer dan die voor woningbouw of bedrijven-terreinen. Het is daarom essentieel om knelpunten vroegtijdig te signaleren. In 2023 is een netwerkstudie uitgevoerd voor autowegen om de impact van ruimtelijke ontwikkeling op rijks- en provinciale wegen in kaart te brengen. De studie concludeert dat er op de provinciale wegen geen acute capaciteitsknelpunten zijn, maar de A7/A8 wel een knelpunt blijft.

De bereikbaarheid van het WFO-terrein en de N240 in Zwaagdijk staat prominent in het coalitieakkoord van de provincie Noord-Holland. Er is een studie uitgevoerd hoe op de korte termijn met no-regret-maatregelen de bereikbaarheid verbeterd kan worden. Daarmee wordt ruimte gecreëerd om een verkenning te doen naar robuuste maatregelen. Daarmee blijft de bereikbaarheid van het WFO-terrein en de regio in de toekomst geborgd. De samen-

werkende partijen hebben 7 februari 2025 een overeenkomst gesloten om dit in gang te zetten.

Aandachtspunten regionale samenwerking

- Er zijn meer ambities en initiatieven uit de regio dan mogelijkheden om de infrastructuur van wegen en fietspaden aan te passen. Het aandachtspunt is dat deze ambities en initiatieven niet van de radar mogen verdwijnen. Wellicht is directe opvolging niet mogelijk, maar door ze hier te (blijven) noemen, blijven ze op het netvlies:
 - De Westfriese Bedrijven Groep (WBG) heeft in september 2024 een ontwerp gepresenteerd voor een directe aansluiting vanaf de N307 op de Houtribdijk. Zij zien dit als een kansrijke optie om Westfriesland beter te verbinden met de Randstad en het oosten via

- Flevoland. Daarnaast hebben zij een kansenkaart gemaakt voor de ontwikkeling van het gebied rondom de aansluiting N307/Houtribdijk;
- De WBG heeft tevens een voorstel gedaan om de aansluiting van de N241 A.C. de Graafweg op de A7 en de interne infrastructuur in relatie tot de woningbouw-opgave Wognum Noord in totaliteit te bezien en aan te passen. De iNHi 2024-2028 heeft dit knelpunt tevens als project geïdentificeerd. Bij schrijven van deze actualisatie is dit nog in besluitvorming bij de gemeente Medemblik;
 - Er is behoefte aan de structurele veilige inrichting van lintwegen, indien een Duurzaam Veilige weginrichting onhaalbaar lijkt. Inmiddels is de **Handreiking gebieds-ontsluitingsweg 30 km/h (GOW30)** gepubliceerd en zijn er goede richtlijnen voor.

Uitvoering realisatieprojecten

Bereikbaar, veilig en goed onderhouden netwerk - Realisatieprojecten		Geactualiseerde acties	Trekker	Partners	Planning/mijlpalen
1	Ontsluiting Agriport A7 en reconstructie kruispunten N239/op- en afritten A7, gemeenten Medemblik en Hollands Kroon	Ontsluiting Agriport A7 en reconstructie kruispunten N239/op- en afritten A7, gemeenten Medemblik en Hollands Kroon. Verbeteren van de verkeersveiligheid en doorstroming op de kruispunten N239-Agriport, N239 op- en afrit A7. Door middel van herinrichting en het afstemmen van de VRI. Definitieve afspraken over financiële verdeling worden begin 2025 gemaakt, start project 2027/2028. Ruimtelijke procedure via een BOPA*.	PNH	Medemblik, Hollands Kroon, RWS	Realisatie 2028 Start project 2027/2028 – gerealiseerd voor 2030.
2	Carpool langs A7 (Onderdeel Corridor Amsterdam – Hoorn oftewel CAH) Mogelijk kan dit breder getrokken worden naar een HUB met aansluiting op het openbaar vervoer. [prioritaire opgave]	Dit project staat on hold. Wanneer dit project weer wordt vervolgd, organiseert de provincie een sessie om vervolgafspraken te maken en te bepalen wie voor deze carpoollocatie kan optreden als trekker.	Zaanstad en PNH	VRA, RWS, Hoorn, Koggenland en Purmerend	Afronding 2025 (verwachting later)
3	MIRT CAH – spitsstroken langs A7 [prioritaire opgave]	MIRT project staat stil door stikstof en capaciteitsproblematiek. Halverwege 2025 wordt quickscan verwacht over mogelijkheden.	Corridor Amsterdam-Hoorn en SBaB	Hoorn en Koggenland	On hold
3	Poort van Hoorn parkeren, Enkhuizen uitbreiden P+R, Stadsplan Medemblik	De gemeenten werken aan een leefbare binnenstad. Door parkeren te verschuiven naar de randen van de stad wordt dit gerealiseerd	Hoorn, Medemblik en Enkhuizen	-	2028-2029

* BOPA: Buitenplanse omgevingsplanactiviteit. Dit is een omgevingsvergunning die niet binnen het omgevingsplan (beoordelingsregels) past. Er mag alleen een vergunning worden verleend na verdere beoordeling.

Bereikbaar, veilig en goed onderhouden netwerk - Realisatieprojecten		Geactualiseerde acties	Trekker	Partners	Planning/mijlpalen
4	Rotonde N240-N239	Ter verbetering van de verkeersveiligheid wordt op het kruispunt N239-N240 een rotonde gerealiseerd. Daarnaast wordt het ontbrekende deel parallelweg langs de N240 aangelegd tussen de Almereweg en de N239, zodat het agrarisch verkeer niet meer door de kern van Opperdoes hoeft te rijden. Voor de parallelweg wordt een doorsteek door de Westfriesedijk naar de Koggenrandweg gemaakt. Ook wordt de fietsoversteek bij het Opperdoezerpad (uit het Programma provinciale fietsknelpunten) aangepast. Uitvoering liefst tegelijk met Agriport A7.	PNH	Medemblik	Uitvoering: 2027 uiterlijk 2030
5	Aanpassingen rotonde N240 WFO terrein en fietsinfrastructuur [prioritaire opgave]	7 februari 2025 hebben de gemeente Medemblik, BWFO en de provincie Noord-Holland de samenwerkingsovereenkomst getekend om op korte termijn de bereikbaarheid van het WFO-terrein te verbeteren. De provincie realiseert een bypass bij de rotonde. Daarnaast worden door gemeente Medemblik maatregelen getroffen om de verkeersveiligheid voor de fiets en voetgangers op WFO-terrein te verbeteren. De bedrijven zetten in op de werkgeversaanpak.	PNH	Medemblik Bedrijven WFO	Realisatie uiterlijk 2026

Uitvoering studies en verkenningen

Bereikbaar, veilig en goed onderhouden netwerk - Studies en verkenningen		Geactualiseerde acties	Trekker	Partners	Planning/ mijlpalen
1	Verdieping (boven)regionale mobiliteitsopgaven [prioritaire opgave]	Verdieping op de (boven)regionale mobiliteitsopgaven t.g.v. de ruimtelijke ontwikkelingen en specifiek de woningbouw langs de Westfrie Corridor. Zo kunnen deze goed meegenomen worden in de Bereikbaarheidsvisie en Agenda NHN.	Westfriesland	PNH, NHN, Westfriesland, ProRail NS	2025
2	Multimodale netwerkstudie	Uitvoeren studie naar het regionale netwerk, kansen voor OV en fiets, waarbij toekomstige ontwikkelingen zoals woningbouw, glastuinbouw en uitbreiding van bedrijventerreinen worden meegenomen. Met de informatie uit de iNHi en de uitbreiding met Noord-Holland-Noord van het verkeersmodel VENOM komt meer inzicht in de effecten van ruimtelijke ontwikkelingen	PNH	Westfriesland	Start studie 2025
3	N240 doortrekking parallelweg Bolzijk bij Medemblik	Opstellen ontwerp. Project volgt na project Agriport met hetzelfde IPM-team. Vanwege aanwezige 150kV-kabel en benodigde afspraken met eigenaar spoorwegovergang heeft dit project meer tijd nodig. Ook is voor dit project een wijziging van het Omgevingsplan noodzakelijk	PNH	Medemblik	2026

Bereikbaar, veilig en goed onderhouden netwerk - Studies en verkenningen		Geactualiseerde acties	Trekker	Partners	Planning/ mijlpalen
4	Veiligheid bij incidenten Westfriaweg A7 – N506	Studiefase om de veiligheid van weggebruikers en weginspecteurs te verbeteren met snelheids-handhaving, dynamische verkeerssignalering en verbeteren vluchtmogelijkheden.	PNH	Westfriesland	Studie loopt
5	Onderzoek verkeers-afhandeling WFO-terrein lange termijn [prioritaire opgave]	In samenwerking met de bedrijven op het WFO-terrein, de gemeente Medemblik en de provincie. Naast de uitvoering en acties op korte termijn (zoals bypass rotonde) zijn er op de lange termijn structurelere maatregelen nodig om de verkeerssituatie fundamenteel te verbeteren. Met acties voor de korte termijn wordt voor de komende 10 jaar tijd gecreëerd om onderzoek te doen om tot robuuste maatregelen te komen. Voor de korte termijn worden uiterlijk 2026 maatregelen getroffen om de doorstroming en verkeersveiligheid te verbeteren.	PNH	Medemblik Drechterland Bedrijven WFO	Start verkenning 2025
6	N505 aanpassing kruispunten	Het onderhoudsproject is opgenomen in de studiefase van het PMI, zodat onderzocht kan worden of gelijktijdig met het groot onderhoud (vervanging verkeersregelinstallaties) aanpassingen aan de kruispunten op het traject worden gerealiseerd. Actualisatie: Dit onderzoek wordt gekoppeld aan de grote ruimtelijke ontwikkelingen in het SED-gebied en maakt gebruik van de resultaten uit het onderzoek naar de maatregelen voor het WFO-terrein voor de lange termijn.	PNH	SED, Medemblik	Start verkenning 2026
7	Functie en vormgeving van de Provincialeweg in Hoorn.	De Provincialeweg in Hoorn heeft een regionale functie in de verbinding tussen SED en de A7. Binnen Hoorn is het ook een stedelijke as voor afwikkeling lokaal verkeer (o.a. Poort van Hoorn) én een barrière voor fietsers en voetgangers. Daarom starten we onderzoek naar de toekomstige inpassing van deze belangrijke weg.	Hoorn	PNH, SED	Start verkenning 2025

Bereikbaar, veilig en goed onderhouden netwerk - Studies en verkenningen		Geactualiseerde acties	Trekker	Partners	Planning/ mijlpalen
8	Integrale studie ontsluiting Wognum N241 - A7 - Wijzend. [prioritaire opgave]	Onder andere door voorgenomen woningbouwontwikkeling in Wognum van 700 woningen en in Opmeer van 400-800 woningen (Hoogwoud) en het uitbreiden van het bedrijventerrein A7 West ontstaat er in de nabije toekomst een doorstromings- en verkeersveiligheidsknelpunt op de rotonde N241 Wognum en de op- en afritten van de A7. De gemeente Medemblik start een verkeerskundig onderzoek waar de provincie, gemeente Opmeer, RWS en de ontwikkelaars in zullen participeren. Begin 2025 wordt bij gemeente Medemblik budget en capaciteit gevonden om de projectstudie vorm te kunnen geven.	Medemblik	PNH, RWS, Opmeer	Start integraal verkeerskundig onderzoek in 2025.
9	Quick scan laatste deel N307 richting Houtribdijk [prioritaire opgave]	Een quick scan naar de historische afspraken over het aanpakken van het laatste deel van de Westfriisaweg richting de Houtribdijk.	PNH	SED	2025
10	Brede integrale bereikbaarheidsstudie SED [prioritaire opgave]	De ruimtelijke ontwikkelingen in het SED-gebied bevatten rond de 6000 woningen. Hiervoor is een integrale bereikbaarheidsstudie nodig om de eerst gebouwde woningen al onderdeel te maken van de mogelijke problematiek in de mobiliteit bij de bouw van de laatste woningen. De integraliteit bevat alle modaliteiten en zowel gemeentelijke als provinciale infrastructuur.	SED	PNH	2025
11	N247 aanpassing kruispunten bij Oudendijk en Beets, waarbij bruggen worden vervangen	Studiefase, waarbij een keuze gemaakt moet worden tussen verschillende varianten	PNH	Koggenland	Uitvoering wordt in 2027 verwacht

→ Bronnen en relevante beleidsstukken

- CBS (dec 2024) *Bevolkingsontwikkeling; regio per maand* <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/3723oned/table?dl=B52C9>
- Gemeenten Amsterdam en Almere, de Vervoerregio Amsterdam en de Provincies Noord-Holland en Flevoland (2019) *Regionaal OV Toekomstbeeld 2040 Noord-Holland en Flevoland* https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Verkeer_vervoer/Openbaar_vervoer/Beleidsdocumenten/Regionaal_OV_Toekomstbeeld_2040_Noord_Holland_en_Flevoland.pdf
- Metropoolregio Amsterdam (2021) *Verstedelijkingsconcept 2050, metropool van grote klasse met menselijke maat* <https://www.metropoolregioamsterdam.nl/wp-content/uploads/2021/12/MRA>
- Metropoolregio Amsterdam, Stuurgroep *Verstedelijkingsstrategie (2021) Verstedelijkingsconcept 2050 Metropool Van Grote Klasse Met Menselijke Maat Rijk-regio* <https://www.metropoolregioamsterdam.nl/wp-content/uploads/2021/12/MRA-Verstedelijkingsconcept-eindversie-november-2021.pdf>
- Ministerie van IenW, het Ministerie van JenV, het Interprovinciaal overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de Vervoerregio Amsterdam en de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (2018) *Veilig van deur tot deur Het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030: Een gezamenlijke visie op aanpak verkeersveiligheidsbeleid* https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Verkeer_vervoer/Verkeersveiligheid/Documenten/Strategisch_Plan_Verkeersveiligheid_2030_Veilig_van_deur_tot_deur.pdf
- PBL Planbureau voor de Leefomgeving (2023) *Klimaat- en Energieverkenning 2023 Ramingen van broeikasgasemissies, energiebesparing en hernieuwbare energie op hoofdlijnen* <https://www.pbl.nl/uploads/default/downloads/pbl-2023-klimaat-en-energieverkenning-2023-5243.pdf>
- Provincie Noord-Holland (2021) *Perspectief Mobiliteit* https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Verkeer_vervoer/Mobiliteit/Zie_ook/Perspectief_Mobiliteit.pdf
- Provincie Noord-Holland, Flevoland en Vervoerregio Amsterdam (2021) *Regionaal Toekomstbeeld Fiets* https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Verkeer_vervoer/Fiets/Documenten/Regionaal_Toekomstbeeld_Fiets.pdf
- Provincie Noord-Holland, Ministerie VRO, Gemeenten in Noord-Holland Noord, zijnde de gemeenten: Alkmaar, Bergen, Den Helder, Dijk en Waard, Drechterland, Enkhuizen, Heiloo, Hollands Kroon, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer, Schagen, Stede Broec en Texel (2023) *Woondeal 2.0 Regio Noord-Holland Noord* <https://www.noord-holland.nl/dsresource?objectid=4ce6cc88-5475-4cbf-8e01-c13901ddc82d&type=PDF>
- Provincie Noord-Holland (2024) *Een veilig, gezond en bereikbaar netwerk voor de toekomst Investeringsstrategie voor de Noord-Hollandse infrastructuur iNHi 2024-2028* https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Verkeer_vervoer/Wegennet/Documenten/Investeringsstrategie_voor_de_Noord_Hollandse_infrastructuur.pdf
- Provincie Noord-Holland (2024) *integraal Meerjarenprogramma Infrastructuur 2025-2032* https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Verkeer_vervoer/Wegennet/Documenten/Integraal_meerjarenprogramma_infrastructuur_2025_2032.pdf
- Provincie Noord-Holland (2018) *Omgevingsvisie NH2050* https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Projecten/Omgevingswet/Omgevingsvisie/Documenten/Omgevingsvisie_NH2050_vastgesteld_op_19_november_2018.pdf en vervolgproces https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Projecten/Regie_op_de_Ruimte
- Provincie Noord-Holland, Gemeenten Zaanstad, Purmerend, Hoorn, Edam/ Volendam, Metropoolregio Amsterdam, vervoerregio Amsterdam, NS, Ministerie I&W, ministerie BZK, ProRail (2023) *Ontwikkelagenda Hoornse Lijn* <https://api.ibabs.eu/publicdownload.aspx?site=noordholland&id=1100309208>
- Provincie Noord-Holland (2023) *Coalitieakkoord Provincie Noord-Holland 2023-2027 'Verbinding vooruit'* https://www.noord-holland.nl/Bestuur/Coalitieakkoord/Documenten/Coalitieakkoord_2023_2027_Verbindend_vooruit
- Provincie Noord-Holland, Hollands Kroon, Medemblik en Enkhuizen (2021) *Kustvisie IJsselmeer gebied* https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Water_Bodem/Projecten/Noord_Hollandse_IJsselmeerkust/Documenten/Kustvisie_IJsselmeerkust_Aan_t_Meer_2030.pdf
- Provincie Noord-Holland, NS (2023) *Regionale Ontwikkelagenda Noord-Holland Ruimtelijke Ontwikkelingen Langs De Spoorcorridors* https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Projecten/OV_Knooppunten/Regionale_Ontwikkelagenda_Noord_Holland/Documenten/Regionale_Ontwikkelagenda_Noord_Holland.pdf
- Provincie Noord-Holland (2022) *Actieagenda actieve mobiliteit 2022 – 2027 Actieagenda Actieve Mobiliteit*
- Provincie Noord-Holland (2024) *Visie Publieke Mobiliteit 2024-2034 Inzet op de regionale ketenreis voor iedereen*

https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Verkeer_vervoer/Openbaar_vervoer/Beleidsdocumenten/Visie_Publieke_Mobiliteit_Noord_Holland_2024.pdf

- Provincie Noord-Holland Programma Focus Smart Mobility (2023) *Hubstrategie provincie Noord-Holland* <https://www.noord-holland.nl/dsresource?objectid=6457beab-cca0-474c-be5a-d1953ee2f273&type=PDF>
- Provincie Noord-Holland (2024) *Ontwikkelperspectief OV Noord-Holland-Noord* <https://www.noord-holland.nl/dsresource?objectid=bad97cce-b932-463d-98b4-85b5e009deb7&type=PDF>
- Provincie Noord-Holland (2023) *Uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid Noord-Holland 2030* **Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid Noord-Holland 2030**
- Regio Noord-Holland Noord, Goudappel (2025) *Bereikbaarheidsvisie Noord-Holland-Noord – concept*
- Regio Westfriesland (2021) *Uitvoeringsprogramma Energieneutraal Westfriesland 2021-2025* <https://raad.koggenland.nl/Vergaderingen/Gemeenteraad/2021/04-oktober/19:30/Bijlage-1-Uitvoeringsprogramma-Energieneutraal-Westfriesland-3.pdf>
- Regio Westfriesland, Stuurgroep Pact Westfriesland

- (2020) *Pact van Westfriesland 7.1: zeven gemeenten, één geluid. Ambitie en Uitvoeringsprogramma* <https://regio-westfriesland.nl/wp-content/uploads/2023/08/pact-7-1-ambitie-uitvoeringsprogramma.pdf> herijkingsproces: <https://regio-westfriesland.nl/herijking-pact-van-westfriesland-voor-een-sterker-regio-westfriesland/>
- Regio Westfriesland en Provincie Noord-Holland (2022) *Woonakkoord 2020-2025 regio Westfriesland en Provincie Noord-Holland* https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Bouwen_Wonen/Afspraken_woningbouw/Documenten/Woonakkoord_per_regio/Woonakkoord_Westfriesland:h1MgbNY2SISUpQ2gjARfA.pdf
- Regio Westfriesland, Urhahn in opdracht van De Westfriese Gemeenten (2024) *Westfriese Ruimtelijke Agenda*
- Regio Westfriesland (Gemeenten Hoorn, Medemblik, Koggenland, Opmeer, Stede Broec, Enkhuizen, Drechterland), Provincie Noord-Holland (2022) *Convenant Werklocaties West Friesland 2022* <https://www.noord-holland.nl/dsresource?objectid=11a59b7c-2c2c-4093-8ca4-48bf105db8be>
- Kennisplatform CROW (2023) *Handreiking voorlopige inrichtingskenmerken GOW30 Eindrapport Handreiking gebiedsontsluitingsweg 30 km/h (GOW30)*

Relevante websites

- Aanbesteding busvervoer 2028 https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Verkeer_vervoer/Openbaar_vervoer/Aanbesteding_busvervoer_2028#:~:text=In%202028%20wordt%20een%20nieuwe,en%20wat%20er%20beter%20kan
- Ontwikkelperspectief NHN informatie: https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Projecten/Regie_op_de_Ruimte/Ontwikkelperspectief_Noord_Holland_Noord
- *Aanpak Bereikbare Steden: versnelde gebiedsontwikkeling in negen stadsharten* <https://www.metropoolregioamsterdam.nl/project/bereikbare-steden-in-de-mra/> met daarbij *Gebiedsplan Hoorn* Gemeente Hoorn (2021) https://www.metropoolregio-amsterdam.nl/wp-content/uploads/2021/11/PRE20211105_12222_Gebiedsplan-Hoorn.pdf
- Corridor Amsterdam - Hoorn (CAH) <https://platformparticipatie.nl/corridoramsterdamhoorn/structuurvisie+1/default.aspx>
- Klimaatakkoord <https://www.klimaatakkoord.nl/klimaatakkoord> voor Mobiliteit <https://www.klimaatakkoord.nl/mobiliteit>
- Programmalijn Spreiden en Mijden <https://www.samenbouwenaanbereikbaarheid.nl/programmalijnen/mobiliteitsgedrag>
- Regionaal Mobiliteitsprogramma Noord-Holland Flevoland https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Verkeer_vervoer/Regionaal_mobiliteitsprogramma/Klimaatakkoord_Mobiliteit
- Westfriese Bedrijven Groep, thema bereikbaarheid <https://www.westfriesebedrijvengroep.nl/thema/bereikbaarheid/>
- Westfriese Lijn https://www.noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Projecten/OV_Knooppunten/Westfriese_lijn